

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 26. ožujka 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0190(COD)

14146/20
ADD 1

CULT 93
AUDIO 66
CADREFIN 461
RELEX 1020
IA 120
CODEC 1371

NACRT OBRAZLOŽENJA VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi programa Kreativna
Europa (2021. – 2027.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1295/2013
– nacrt obrazloženja Vijeća

I. UVOD

1. Europska komisija 30. svibnja 2018. donijela je Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Kreativna Europa (2021. – 2027.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1295/2013¹.
2. Europski parlament donio je stajalište u prvom čitanju 28. ožujka 2019.
3. Europski gospodarski i socijalni odbor svoje je mišljenje donio 12. prosinca 2018., dok je Odbor regija svoje mišljenje donio 6. veljače 2019.
4. Vijeće je na sastanku 20. prosinca 2018. postiglo dogovor o djelomičnom općem pristupu (samo članci)². Odbor stalnih predstavnika 17. travnja 2019. odobrio je mandat za pregovore s Europskim parlamentom (cjeloviti tekst s uvodnim izjavama i člancima)³. Održana su četiri trijaloga, a privremeni dogovor postignut je na posljednjem trijalogu 14. prosinca 2020.
5. Odbor stalnih predstavnika 18. prosinca 2020. potvrdio je konačni kompromis⁴ koji je proizišao iz trijaloga.
6. Odbor CULT Europskog parlamenta tekst je potvrdio 11. siječnja 2021.

¹ 9170/18 + ADD 1.

² 15618/18 + ADD 1.

³ 7526/19.

⁴ 13848/20.

II. CILJ

7. Opći ciljevi Programa jesu zaštita, razvoj i promicanje europske kulturne i jezične raznolikosti i baštine, kao i povećanje konkurentnosti i gospodarskog potencijala kulturnih i kreativnih sektora, osobito audiovizualnog sektora. Specifični ciljevi uključuju suradnju na europskoj razini kako bi se pružila potpora stvaranju europskih djela i ojačale gospodarska, socijalna i vanjska dimenzija europskih kulturnih i kreativnih sektora, uz promicanje konkurentnosti europskog audiovizualnog sektora, suradnje u području politika, inovacija te pluralizma medija i medijske pismenosti.
8. Program zadržava strukturu prethodnog programa Kreativna Europa (2014. – 2020.) s trima zasebnim potprogramima: potprogram Kultura koji obuhvaća kulturne i kreativne sektore, uz iznimku audiovizualnog sektora, potprogram MEDIA posvećen audiovizualnom sektoru i Međusektorski potprogram za podupiranje međusektorskih djelovanja kojima se povezuju svi kulturni i kreativni sektori.

I. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

9. Na osnovi Komisijina prijedloga Vijeće i Parlament vodili su pregovore s ciljem postizanja ranog dogovora u drugom čitanju na temelju stajališta Vijeća u prvom čitanju koje je Parlament mogao prihvatiti kao takvo.
10. Stajalište Vijeća u prvom čitanju sadržava sljedeće ključne elemente o kojima su suzakonodavci postigli dogovor u okviru trijaloga.

Ključna pitanja

11. Upravljanje

Europski parlament izrazio je zabrinutost u pogledu upravljanja Programom i želju da se zaštititi od inicijativa uvedenih tijekom programskog razdoblja bez njegove prethodne suglasnosti. Suzakonodavci su postigli dogovor o zatvorenom popisu djelovanja u Prilogu I. (*Opis djelovanja Programa*), koji je sadržajno vrlo detaljan. Fleksibilnost je stoga moguća isključivo na provedbenoj razini. Nova djelovanja mogu se uvesti samo putem prijedloga za izmjenu Uredbe koji podnosi Komisija. Time se jamči uključenost obaju suzakonodavaca u donošenje politički relevantnih odluka tijekom trajanja Programa. Programi rada donose se putem provedbenog akta, a programski odbor zadržava se kao mehanizam nadzora država članica. Uporaba delegiranih akata predviđa se za uvođenje odredaba o okviru za praćenje i evaluaciju, uključujući izmjene Priloga II. s ciljem preispitivanja ili nadopune pokazatelja.

12. Proračun

Dogovor suzakonodavaca odgovara financijskoj omotnici koju je utvrdilo Europsko vijeće u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. (1 842 000 000 EUR u tekućim cijenama), uz odatnu dodjelu u iznosu od 600 000 000 EUR u cijenama iz 2018. (na temelju prilagodbe za specifične programe predviđene u članku 5. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093). Oba suzakonodavca također su se složila da se pri raščlambi po potprogramima i za financijsku omotnicu i za dodatnu dodjelu sredstava upotrijebi isti model: najmanje 33 % za cilj koji odgovara potprogramu Kultura, najmanje 58 % za cilj koji odgovara potprogramu MEDIA i najviše 9 % za cilj koji odgovara Međusektorskom potprogramu.

13. Subjekti kojima se mogu dodijeliti bespovratna sredstva bez poziva na podnošenje prijedloga

Pri utvrđivanju subjekata prihvatljivih za sudjelovanje u Programu Komisija je predložila dva subjekta koji bi mogli ostvarivati koristi od bespovratnih sredstava bez poziva na podnošenje prijedloga: Europsku filmsku akademiju (EFA) i Orkestar mladih Europske unije (EUYO). Iako je izvorno stajalište Parlamenta bilo slično stajalištu Komisije, tj. da EFA bude uključena kao korisnik izravne potpore bez natječaja u posebnom kontekstu aktivnosti u okviru Filmske nagrade LUX, početno stajalište Vijeća bilo je manje povoljno te se u njemu naglašavalo pošteno tržišno natjecanje kao preduvjet za pristup javnom financiranju. U tekstu koji je proizašao iz pregovora ne predviđa se imenovanje korisnika bespovratnih sredstava bez poziva na podnošenje prijedloga. No tekst uključuje izričitu referencu na Filmsku nagradu LUX među djelovanjima putem kojih se nastoje ostvariti prioriteti potprograma MEDIA (Prilog I.). Kada je riječ o EUYO-u, tekst se sastoji od a) priznavanja njegova posebnog statusa u uvodnoj izjavi 40. i b) pružanja prilike za potporu tom tijelu u Prilogu I. (rješenje slično onome utvrđenome za Filmsku nagradu LUX). EUYO je također predmet pisma namjere koje je dostavila Komisija.

14. Ravnopravni uvjeti

Glavni elementi kojima se utvrđuje stajalište Vijeća o tom pitanju, o kojem se opširno raspravljalo, sljedeći su:

- primjena koncepta „ravnopravnih uvjeta” isključivo na potprogram MEDIA,
- prepoznavanje potrebe da se u obzir uzmu razlike među zemljama u pogledu proizvodnje i distribucije audiovizualnog sadržaja, pristupa takvoj vrsti sadržaja i trendova koji se odnose na njegovo korištenje, a posebno njihove jezične i zemljopisne posebnosti,
- cilj pružanja potpore europskim talentima, gdje god se nalazili, da djeluju preko granica i na međunarodnoj razini,
- odražavanje koncepta „ravnopravnih uvjeta” u dvama pokazateljima (koji kao takvi obuhvaćaju važne elemente Programa i upotrebljavaju se za procjenu njegove uspješnosti).

15. Postupanje s glazbenim sektorom

Dogovoreni tekst sastoji se od pojednostavnjene uvodne izjave 13. i naglašene reference na glazbeni sektor u uvodnom dijelu sektorskih djelovanja u okviru potprograma Kultura. U skladu s prijedlogom Komisije glazbeni sektor utvrđen je kao predmet takvog posebnog sektorskog djelovanja, uz knjižni i izdavački sektor, arhitekturu i kulturnu baštinu, kao i druge sektore umjetničkog stvaranja s posebnim potrebama.

16. Uključivanje

Dogovorenim tekstom u Program se uvodi nova horizontalna referenca na uključivanje (navedeno u članku 3., *Ciljevi Programa*).

Ostala pitanja

17. Suzakonodavci su se složili da će zadržati logotip potprograma MEDIA, čiji je vizualni simbol uključen u novi prilog dodan tekstu.
18. Kada je riječ o sudjelovanju trećih zemalja, rezultatom pregovora predviđa se da sve treće zemlje koje sudjeluju u potprogramu MEDIA i Međusektorskom potprogramu Programa moraju ispunjavati uvjete utvrđene Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama. Zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva u propisno opravdanim slučajevima mogu se koristiti odstupanjem od te obveze. Države EFTA-e koje su članice EGP-a, zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje koje su u potpunosti sudjelovale u Programu za razdoblje 2014. – 2020. moći će iskoristiti prijelazno razdoblje kako bi uskladile svoje nacionalno pravo s revidiranom Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama. Treće zemlje koje sudjeluju samo u potprogramu Kultura imaju mogućnost uspostaviti desk Programa.
19. Nekoliko je odredaba izmijenjeno u cilju osiguravanja horizontalnog pristupa svim predmetima povezanim s VFO-om. One se odnose na pitanja poput dodavanja trajanja Programa u članku 1. usklađenog s razdobljem trajanja VFO-a (2021. – 2027.), sudjelovanja trećih zemalja, zaštite financijskih interesa Unije, pečata izvrsnosti, kumulativnog i alternativnog financiranja i retroaktivnosti.

II. ZAKLJUČAK

20. Stajalište Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava kompromis postignut tijekom pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta, uz pomoć Komisije. Taj je kompromis potvrđen pismom koje je predsjednica odbora Europskog parlamenta CULT 15. siječnja 2021. uputila predsjedniku Odbora stalnih predstavnika. U tom pismu predsjednica odbora CULT navodi da će, ako Vijeće Parlamentu službeno dostavi svoje stajalište kako je dogovoreno, preporučiti plenarnom sazivu Parlamenta da se stajalište Vijeća prihvati bez izmjena, podložno pravno-jezičnoj provjeri, u drugom čitanju Parlamenta.
-